

Kvalifikacijos tobulinimo programa

MOKYTOJŲ IR PAGALBOS MOKINIUI SPECIALISTŲ SKAITMENINIO RAŠTINGUMO KOMPETENCIJOS TOBULINIMAS

Teikėjas

Teikėjo rekvizitai
Nacionalinė švietimo agentūra
305238040; K. Kalinausko g. 7, Vilnius

Teikėjo vardas ir pavardė
Giedrė Čiapienė, el. p. giedre.ciapiene@nsa.smm.lt, tel. 8 658 18 319

Programos pavadinimas ir lygis

Pavadinimas
Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaitmeninio raštingumo kompetencijos tobulinimas

Lygis
Institucinis

Programos rengėjas(-ai)

Giedrė Čiapienė, Nacionalinės švietimo agentūros Švietimo pagalbos departamento Mokyklų veiklos plėtros skyriaus ir projekto „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“ veiklos „Pradinio ugdymo informatikos programos rengimas, išbandymas ir diegimas“ metodininkė.

Programos anotacija (aktualumas, reikalingumas)

Šiandieninės naujovės, technologijos turi būti integruota švietimo dalimi, todėl labai svarbus kiekvieno piliečio skaitmeninis raštingumas, ypač mokytojo. Jis ne tik turi gebėti naudotis skaitmeninėmis technologijomis pats, bet ir ugdyti mokinių skaitmeninį raštingumą. Skaitmeninis raštingumas yra bendrasis gebėjimas, vienas iš aštuonių Europos Sąjungoje oficialiai pripažintų visą gyvenimą trunkančio mokymosi bendrųjų gebėjimų. Jis suteikia mums galimybę įgyti kitus bendruosius gebėjimus. Ši programa atliepia visus naujausius Europos sąjungos dokumentus, susijusius su skaitmeninės kompetencijos tobulinimu ir parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. V-598 patvirtintu „[Reikalavimų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaitmeninio raštingumo programoms aprašu](#)“.

Ugdymo plėtotės centro projekte „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“ (projekto kodas 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001) įgyvendinama veikla „Pradinio ugdymo informatikos rengimas, išbandymas ir diegimas“ – kartu su pradinių klasių mokytojais kuriamas ir išbandomas integruoto informatikos kurso tyrinys. Siekiant padėti pradinių klasių pedagogams įgyti trūkstamų skaitmeninės kompetencijos gebėjimų rengiama ši programa.

Pagal šią programą skaitmeninę kompetenciją gali tobulinti ir kitų dalykų mokytojai bei pagalbos mokiniui specialistai (išskyrus psichologus).

Kvalifikacijos tobulinimo programos apimtis – 80 val. – 4 savarankiški moduliai: „Informacijos valdymas, saugumas, skaitmeninio raštingumo problemų sprendimas“ (20 akad. val.),

„Komunikavimas“ (20 akad. val.), „Skaitmeninio turinio kūrimas“ (20 akad. val.) ir „Skaitmeninis mokymas ir mokymasis“ (20 akad. val.).

Galimi trys skirtingi programos kiekvieno modulio įgyvendinimo būdai:

4 val. kontaktinės, skirtos auditoriniam darbui, nuotolinio kurso dalis, kuri sudaryta iš 10 akad. val. nuotolinio mokymosi ir 6 val. savarankiško darbo, skirto praktiniams darbams atlikti.

4 val. kontaktinės, skirtos auditoriniam darbui, gali būti vykdomos ir vaizdo konferencijos būdu, nuotolinio kurso dalis, kuri sudaryta iš 10 akad. val. nuotolinio mokymosi, ir 6 val. savarankiško darbo, skirto praktiniams darbams atlikti.

14 val. kontaktinės, skirtos auditoriniam darbui, ir 6 val. savarankiško darbo, skirto praktiniams darbams atlikti.

Kiekvienas iš programos modulių gali būti vykdomas kaip savarankiškas modulis.

Kiekvienam iš modulių gali būti parenkamas skirtingas įgyvendinimo būdas.

Programos tikslas

Plėtoti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaitmeninio raštingumo kompetenciją.

Programos uždaviniai

- Informacijos valdymo, saugumo, skaitmeninio raštingumo problemų sprendimo modulis. Plėtoti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų gebėjimus saugiai valdyti skaitmeninę informaciją ir spręsti skaitmeninio raštingumo problemas.
- Komunikavimo modulis. Ugdyti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų gebėjimus saugiai ir etiškai komunikuoti elektroninėje erdvėje.
- Skaitmeninio turinio kūrimo modulis. Plėtoti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų gebėjimus kurti, vaizduoti ir pristatyti įvairų skaitmeninį turinį.
- Skaitmeninio mokymo ir mokymosi modulis. Tobulinti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaitmeninio mokymo ir mokymosi gebėjimus.

Programos turinys, trukmė, naudojami mokymo(si) metodai (būdai)

Eil. Nr.	Tema	Teorija	Praktika	Sav. darbas	Viso	Mokymo metodai
1. Informacijos valdymo, saugumo, skaitmeninio raštingumo problemų sprendimo modulis. Plėtoti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų gebėjimus saugiai valdyti skaitmeninę informaciją ir spręsti skaitmeninio raštingumo problemas.						
1	Modulio „Informacijos valdymo, saugumo, skaitmeninio raštingumo problemų sprendimo“ įvadas: tikslai, uždaviniai, darbo metodai, atsiskaitymas ir mokymosi laiko juosta.	0.25	0	0	0.25	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas.

Eil. Nr.	Tema	Teorija	Praktika	Sav. darbas	Viso	Mokymo metodai
2	Naršymas, informacijos paieška, atranka, vertinimas, įrašymas ir prieinamumas.	0.25	2.5	2	4.75	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, diskusija, savarankiškas darbas.
3	Programinės ir aparatinės įrangos bei asmens duomenų apsauga. Sveikatos ir aplinkos saugojimas.	0.5	3.5	1	5	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, diskusija, praktinis darbas, savarankiškas darbas.
4	Techninių problemų sprendimas, savo poreikių, susijusių su skaitmeninių priemonių naudojimu, nustatymas ir susiejimas su galimais techniniais sprendimais.	0.5	2.5	2	5	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, pavyzdžių analizė, praktinis darbas, savarankiškas darbas.
5	Skaitmeninio raštingumo kompetencijos tobulinimas ir profesinis tobulėjimas.	0.5	3.5	1	5	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, diskusija, praktinis darbas, savarankiškas darbas.

2. Komunikavimo modulis. Ugdyti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų gebėjimus saugiai ir etiškai komunikuoti elektroninėje erdvėje.

1	Modulio „Komunikavimas“ įvadas: tikslai, uždaviniai, darbo metodai, atsiskaitymas ir mokymosi laiko juosta.	0.25	0	0	0.25	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas.
2	Bendravimas pasitelkus skaitmenines technologijas, informacijos ir turinio bendrinimas.	0.25	2.5	1.5	4.25	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, diskusija, praktinis darbas, savarankiškas darbas.
3	Pilietiškumas internete. Naudojimasis internetu teikiamomis paslaugomis.	0.5	3.5	1	5	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, diskusija, praktinis darbas, savarankiškas darbas.
4	Saugus bendradarbiavimas internete ir tinklo etiketas.	0.5	2.5	1.5	4.5	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, pavyzdžių analizė, praktinis darbas, savarankiškas darbas.
5	Skaitmeninės tapatybės valdymas.	0.5	3.5	2	6	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, diskusija, praktinis darbas, savarankiškas darbas.

3. Skaitmeninio turinio kūrimo modulis. Plėtoti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų gebėjimus kurti, vaizduoti ir pristatyti įvairų skaitmeninį turinį.

Eil. Nr.	Tema	Teorija	Praktika	Sav. darbas	Viso	Mokymo metodai
1	Modulio „Skaitmeninio turinio kūrimas“ įvadas: tikslai, uždaviniai, darbo metodai, atsiskaitymas ir mokymosi laiko juosta.	0.25	0	0	0.25	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas.
2	Įvairių formatų turinio kūrimas, atvirojo jau sukurto turinio keitimas ir pritaikymas ugdymui pasitelkus skaitmeninę daugialypę terpę ir technologijas.	1.75	6	2	9.75	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, pavyzdžių nagrinėjimas, praktinis darbas, savarankiškas darbas.
3	Autorių teisės ir licencijos.	1	2	3	6	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, diskusija, praktinis darbas, savarankiškas darbas.
4	Gerosios patirties pavyzdžių nagrinėjimas, aptarimas, pristatymas ir vertinimas.	0	3	1	4	Pavyzdžių nagrinėjimas, diskusija, vertinimas.

4. Skaitmeninio mokymo ir mokymosi modulis. Tobulinti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaitmeninio mokymo ir mokymosi gebėjimus.

1	Modulio „Skaitmeninio mokymas ir mokymasis“ įvadas: tikslai, uždaviniai, darbo metodai, atsiskaitymas ir mokymosi laiko juosta.	0.25	0	0	0.25	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas.
2	Inovatyvus ir kūrybiškas skaitmeninių technologijų ir skaitmeninių išteklių naudojimas.	0.75	3	2	5.75	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, diskusija, praktinis darbas, savarankiškas darbas.
3	Mokinių skaitmeninės kompetencijos plėtojimas tinkamai parenkant jiems mokymosi veiklas, užduotis ir vertinimą, skatinant saugų jų bendravimą ir bendradarbiavimą skaitmeninėje erdvėje, ugdant jų gebėjimus kritiškai įvertinti rastos informacijos patikimumą ir tinkamai ją interpretuoti.	0.5	2	1	3.5	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, diskusija, praktinis darbas, savarankiškas darbas.
4	Mokinių skaitmeninio raštingumo problemų sprendimas mokant mokinius atpažinti ir spręsti technines problemas, pritaikyti	0.5	2	1	3.5	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, diskusija, praktinis darbas, savarankiškas darbas.

Eil. Nr.	Tema	Teorija	Praktika	Sav. darbas	Viso	Mokymo metodai
	skaitmenines aplinkas pagal savo poreikius, turimas technologines žinias kritiškai ir kūrybingai taikyti problemoms spręsti, įsivertinti skaitmeninio raštingumo poreikius ir savarankiškai tobulinti skaitmeninę kompetenciją.					
5	Skaitmeninių vertinimo priemonių mokinių pasiekimų stebėsenai, pažangos vertinimui ir įsivertinimui naudojimas.	1	4	2	7	Paskaita ir (ar) metodinės medžiagos nagrinėjimas, diskusija, pavyzdžių analizė, praktinis darbas, savarankiškas darbas.
Iš viso:		10	46	24	80	

Tikėtina(-os) kompetencija(-os), kurią(-ias) įgis Programą baigęs asmuo

Skaitmeninio raštingumo kompetencija

Įgytų kompetencijų įvertinimo būdai

Praktinių darbų refleksija, vertinimas ir įsivertinimas tarpusavio mokymosi (Peer learning) metodu ir (ar) kitais moderatorių nuotolinėje aplinkoje naudojamais metodais, kaip antai: internetinis klausimynas, diskusijų forumai, vaizdo ir garso konferencijos, simuliacijos, probleminės užduoties pateikimas (problem-based), pateikčių rengimas.

Programai vykdyti naudojama mokomoji medžiaga ir techninės priemonės

Mokomoji medžiaga

Tema	Mokomosios medžiagos pavadinimas	Mokomosios medžiagos apimtis
Modulio „Informacijos valdymo, saugumo, skaitmeninio raštingumo problemų sprendimo“ įvadas: tikslai, uždaviniai, darbo metodai, atsiskaitymas ir mokymosi laiko juosta.	Modulio „Informacijos valdymo, saugumo, skaitmeninio raštingumo problemų sprendimo“ įvadas: tikslai, uždaviniai, darbo metodai, atsiskaitymas ir mokymosi laiko juosta.	2–3 skaidrės ir (ar) 1 lapas elektroninėje erdvėje
Naršymas, informacijos paieška, atranka, vertinimas, įrašymas ir prieinamumas.	Naršymas, informacijos paieška, atranka, vertinimas, įrašymas ir prieinamumas.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų elektroninėje erdvėje.
Programinės ir aparatinės įrangos bei asmens duomenų apsauga. Sveikatos ir aplinkos saugojimas.	Programinės ir aparatinės įrangos bei asmens duomenų apsauga. Sveikatos ir aplinkos saugojimas. Skaidrės, elektroniniai dokumentų rinkiniai, video medžiaga.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų elektroninėje erdvėje, vaizdo įrašas.

Tema	Mokomosios medžiagos pavadinimas	Mokomosios medžiagos apimtis
Techninių problemų sprendimas, savo poreikių, susijusių su skaitmeninių priemonių naudojimu, nustatymas ir susiejimas su galimais technologiniais sprendimais.	Techninių problemų sprendimas, poreikių ir technologinių sprendimų nustatymas. Skaidrės, elektroniniai dokumentų rinkiniai, vaizdo įrašas.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų elektroninėje erdvėje, vaizdo įrašas.
Skaitmeninio raštingumo kompetencijos tobulinimas ir profesinis tobulėjimas.	Skaitmeninio raštingumo kompetencijos tobulinimas ir profesinis tobulėjimas. Skaidrės, elektroniniai dokumentų rinkiniai, testas.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų, testas elektroninėje erdvėje.
Modulio „Komunikavimas“ įvadas: tikslai, uždaviniai, darbo metodai, atsiskaitymas ir mokymosi laiko juosta.	Modulio „Komunikavimas“ įvadas: tikslai, uždaviniai, darbo metodai, atsiskaitymas ir mokymosi laiko juosta.	2–3 skaidrės ir (ar) 1 lapas elektroninėje erdvėje.
Bendravimas pasitelkus skaitmenines technologijas, informacijos ir turinio bendrinimas.	Bendravimas pasitelkus skaitmenines technologijas, informacijos ir turinio bendrinimas.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų elektroninėje erdvėje, vaizdo įrašas.
Pilietiškumas internete. Naudojimasis internetu teikiamomis paslaugomis.	Pilietiškumas internete. Naudojimasis internetu teikiamomis paslaugomis.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų elektroninėje erdvėje, vaizdo įrašas.
Saugus bendradarbiavimas internete ir tinklo etiketas.	Bendradarbiavimas internete ir tinklo etiketas.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų elektroninėje erdvėje, vaizdo įrašas.
Skaitmeninės tapatybės valdymas.	Skaitmeninės tapatybės valdymas.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų elektroninėje erdvėje, vaizdo įrašas.
Modulio „Skaitmeninio turinio kūrimas“ įvadas: tikslai, uždaviniai, darbo metodai, atsiskaitymas ir mokymosi laiko juosta.	Modulio „Skaitmeninio turinio kūrimas“ įvadas: tikslai, uždaviniai, darbo metodai, atsiskaitymas ir mokymosi laiko juosta.	2–3 skaidrės ir (ar) 1 lapas elektroninėje erdvėje.
Įvairių formatų turinio kūrimas, atvirojo jau sukurto turinio keitimas ir pritaikymas ugdymui pasitelkus skaitmeninę daugialypę terpę ir technologijas.	Įvairių formatų turinio kūrimas pasitelkus skaitmeninę daugialypę terpę ir technologijas.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų elektroninėje erdvėje, vaizdo įrašas.
A autorių teisės ir licencijos.	A autorių teisės ir licencijos.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų elektroninėje erdvėje, vaizdo įrašas.
Gerosios patirties pavyzdžių nagrinėjimas, aptarimas, pristatymas ir vertinimas.	Refleksijos ir (ar) vertinimo forma.	1–2 lapai elektroninėje erdvėje.
Modulio „Skaitmeninio mokymas ir mokymasis“ įvadas: tikslai, uždaviniai, darbo metodai,	Modulio „Skaitmeninio mokymas ir mokymasis“ įvadas: tikslai, uždaviniai, darbo metodai,	2–3 skaidrės ir (ar) 1 lapas elektroninėje erdvėje.

Tema	Mokomosios medžiagos pavadinimas	Mokomosios medžiagos apimtis
atsiskaitymas ir mokymosi laiko juosta.	atsiskaitymas ir mokymosi laiko juosta.	
Inovatyvus ir kūrybiškas skaitmeninių technologijų ir skaitmeninių išteklių naudojimas.	Inovatyvus ir kūrybiškas skaitmeninių technologijų ir skaitmeninių išteklių naudojimas.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų elektroninėje erdvėje, vaizdo įrašas.
Mokinių skaitmeninės kompetencijos plėtojimas tinkamai parenkant jiems mokymosi veiklas, užduotis ir vertinimą, skatinant saugų jų bendravimą ir bendradarbiavimą skaitmeninėje erdvėje, ugdant jų gebėjimus kritiškai įvertinti rastos informacijos patikimumą ir tinkamai ją interpretuoti.	Mokinių skaitmeninės kompetencijos plėtojimas tinkamai parenkant jiems mokymosi veiklas, užduotis ir vertinimą, skatinant saugų jų bendravimą ir bendradarbiavimą skaitmeninėje erdvėje, ugdant jų gebėjimus kritiškai įvertinti rastos informacijos patikimumą ir tinkamai ją interpretuoti.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų elektroninėje erdvėje, vaizdo įrašas.
Mokinių skaitmeninio raštingumo problemų sprendimas mokant mokinius atpažinti ir spręsti technines problemas, pritaikyti skaitmenines aplinkas pagal savo poreikius, turimas technologines žinias kritiškai ir kūrybingai taikyti problemoms spręsti, įsivertinti skaitmeninio raštingumo poreikius ir savarankiškai tobulinti skaitmeninę kompetenciją.	Mokinių skaitmeninio raštingumo problemų sprendimas mokant mokinius atpažinti ir spręsti technines problemas, pritaikyti skaitmenines aplinkas pagal savo poreikius, turimas technologines žinias kritiškai ir kūrybingai taikyti problemoms spręsti, įsivertinti skaitmeninio raštingumo poreikius ir savarankiškai tobulinti skaitmeninę kompetenciją.	2–3 skaidrės ir (ar) 1 lapas elektroninėje erdvėje.
Skaitmeninių vertinimo priemonių mokinių pasiekimų stebėsenai, pažangos vertinimui ir įsivertinimui naudojimas.	Skaitmeninių vertinimo priemonių mokinių pasiekimų stebėsenai, pažangos vertinimui ir įsivertinimui naudojimas.	5–10 skaidrių ir (ar) 5–10 lapų elektroninėje erdvėje.

Techninės priemonės

Stalinis ar nešiojamas kompiuteris lektoriui ir kiekvienam dalyviui, projektorius, interneto ryšys. Modulio „Skaitmeninio turinio kūrimas“ įgyvendinimui reikalingi planšetiniai kompiuteriai (bent po vieną dviems dalyviams) ir WI-FI ryšys.

Programai rengti naudotos literatūros ir kitų informacinių šaltinių sąrašas

1. Europos pedagogų skaitmeninės kompetencijų sistema (DigCompEdu: European Framework for the Digital Competence of Educators) anglų kalba <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/european-framework-digital-competence-educators-digcompedu> 2021-09-07

2. Europos pedagogų skaitmeninių kompetencijų sistema (DigCompEdu: European Framework for the Digital Competence of Educators) lietuvių kalba <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/10/DigCompEdu-LT.pdf> 2021-09-07
3. E. Mokymosi metodai, projekto „LIEDM tinklo plėtra“, NR. VP1-2.2-ŠMM-04-V-05-002 parengta medžiaga, 2013 m. http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/ESFproduktai/2014_E_mokymo_metodai.pdf 2021-09-07
4. Reikalavimų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų skaitmeninio raštingumo programoms aprašo redakcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. V-598 <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/599d489078af11e89188e16a6495e98c?jfwid=q8i88m58y2> 2021-09-07
5. Skaitmeninės kompetencijos metmenimis piliečiams su aštuoniais gebėjimų lygiais ir taikymo pavyzdžiais (DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use) <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/digcomp-21-digital-competence-framework-citizens-eight-proficiency-levels-and-examples-use> 2021-09-07
6. Suaugusių mokymo informacinė sistema. <https://www.smis.lt> 2021-09-07

Lektoriai

- Mokytojai
- Mokslo ir studijų institucijų dėstytojai, mokslininkai, tyrėjai
- Jungtinė lektorių grupė

Kvalifikaciniai reikalavimai lektoriams

Visi lektoriai turi turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą, patirties ugdat skaitmeninio raštingumo kompetenciją, planuojant ir įgyvendinant nuotolinį mokymąsi.

Jie turi gebėti dirbti MOODLE virtualioje aplinkoje ir organizuoti SKYPE konferencijas, jas įrašinėti bei skelbti mokymosi erdvėje naudojant YouTube kanalą.

Reikalavimai dalyviams

- Pagalbos mokiniui specialistas
- Pradinio ugdymo mokytojas
- Dalykų mokytojas

Kompetencija(-os)

- Praktinės veiklos patirtis
- Darbo kompiuteriu pagrindai